

DVYLIKA BROLIŲ JUODVARNIAIS LAKSTANČIŲ

Vieno pono numirė pati ir paliko dvyliai sūnų ir mažą dukrelę. Netrukus tėvas sumanė vesti kitą, bet toji buvo ragana. Ji sako: „Duktė tegul bus, bet savo sūnus visus sudegink ir supylēs jų pelenus į popierius atsiusk man. Tada už tavęs eisiu.“ Tėvas mąstė šiaip, mąstė taip – nebežino, ką daryti. Ėmė ir pasisakė viską vienam savo tarnui. Tas jam sako:

– Ko čia, pone, taip rūpinies? Juk Tamstos dvare yra didelių šunų! Dvyliai jų sudegini, pelenus supilstysi į popierius, padėsi antspaudus ir nusiųsi jai. Bene ji permanys? O po vestuvių kad ir ras, nebe ką jiems darys.

Ponas taip ir padarė. Sudegino dvyliai šunų, pelenus supylė į popierius, prispaudė antspaudus ir nusiuntė raganai. Ta apžiūrėjo visus popierėlius, apuostė ir pasakė, kad sutinka už jo tekėti.

Po vestuvių, kai parvažiavo į dvarą, ragana tik šniukšt, šniukšt – visur apšniukštinėjo, pagaliau sako:

– Kas čia smirdi? Kad tie visi, kas čia nereikalingi, juodvarniais išlėktų!

O jos posūnių būta tuokart rūsyje, po vyro rūmais. Tuoj visi vienas po kito strikt, strikt ant lango ir... išlékė sau! ♪

Toliau gyveno rūmuose tik ponas su savo ragana. Prie jų augo dukrelė. ♪ Jai niekas nieko nesakė apie brolius, mat ponas buvo užgynęs dvariškiams pasakoti, kad ji turėjo brolių ir kad pamotė ragana taip juos išvaikė. Vieną kartą (mergaitė buvo jau dvylirkos metų) dvariškiai ēmė šnekėtis: „Argi mirusios ponios tebuvo ta viena dukrelė?“ Vienas jų atsakė: „Ką čia bešnekėti! Buvo sūnų dvyliai! Bet kai ponas vedė raganą, tai ji visus juos užkeikė, ir išlékė visi juodvarniais!“

Mergelė, išgirdusi dvariškių kalbą, ēmė rengtis į kelionę savo brolių ieškoti. Pasisiūdino dvyliai marškinį, dvyliai kelnių, dvyliai paklodžių, dvyliai užvalkčių ir išėjo, susirišusi visus tuos daiktus ryšelyje. ♪♪

Ėjo, ējo per laukus, per miškus. Ką tik sutinka, vis klausia apie savo brolius juodvarniais lakstančius. Bet niekas nieko jai nepasako. Beeidama per didelę girią, užėjo atsiskyrėli. Pas tą **jėjusi**, klausia, ar **nėra** kur **matės** jos brolių juodvarniais lakstančiu. Atsiskyrėlis jai sako:

– Nemačiau... Bet aš turi valią ant visų debesų. Pergulék čia pas mane, rytoj susišauksiu debesis, gal tie **bus matę?**

Ryto metą atsiskyrėlis sušaukė debesis. Kai sugulė debesys apie jo trobelę, taip tamsu pasidarė – lyg juoda naktis! ♫ Išėjo atsiskyrėlis laukan ir klausia debesų: „Ar nematėt kur dvylíkos brolių juodvarniais lakstančiu?“ Debesys atsakė, kad niekur nė vienas nesas **matės**, ir išsiskirstė į visus kraštus. Atsiskyrėlis sako mergaitei:

– Gal tavo brolių nebéra nė gyvų? Bet gal dar kur atrasi! Kai eisi šiandien per girią, vakarop užeisi mano broli, taip pat atsiskyrėli – jis turi valią ant visų vėjų. Tai vėjus paklaus, gal tie **bus** kur **užpūtę** tavo brolius?

Ir išėjo mergaitė. Eina, eina per girią ir priėjo vakarop kitą atsiskyrėli. Jėjo ir to pasiklausti, ar nematė, negirdėjo jos brolių juodvarniais lakstančiu. Tas sako:

– Aš nieko nežinau, bet pernakvok čia pas mane, rytoj rytą sušauksiu visus vėjus, jei tie **bus** kur **užpūtę**, tai tau pasakys.

Ryto metą susišaukė atsiskyrėlis visus vėjus. Tie supūtė, suūžė, sušniokštė! ♫ Visus išklausinėjo, ir visi atsakė, kad nė vienas nežinąs, nė vienas niekur **neužėjės**, nė vienas niekur **nematės**. Tada atsiskyrėlis jai sako:

– Gal jų nebéra nė gyvų, kad nė vienas vėjas niekur **nėra užpūtęs**? Bet nenustok vilties! Kai eisi šiandien per girią, atrasi vakare mūsų trečiąjį broli, kuris turi valią ant visų paukščių. Jei yra kur tavo broliai, tai gal koks paukštis **bus juos užėjės?**

Mergaitė vėl išėjo. Per visą dieną ėjo ir apie vakarą rado trečiąjį atsiskyrėli. Tas jai taip pasakė:

– Pernakov pas mane, aš rytoj sušauksiu visus paukščius, tai jie, jei bus kur užėję, tau pasakys.

Ryto metą atsiskyrėlis sušaukė visus paukščius. Kad prilékė, kad priskrido paukščių! Ir didelių, ir mažų – visokių! ♫ Išėjo atsiskyrėlis ir klausinėja visus. Tie atsakė, kad nė vienas niekur nematęs, nė vienas nieko nežinąs. Atsiskyrėlis pulkų pulkus atleido, ir visi išsiskirstė. Pagaliau, kur buvęs kur nebuvęs, atlekia šlubas erelis. Atsiskyrėlis ant jo sušuko:

– Kodėl tu nesiskubinai? Ko gaišai!

Erelis atsakė:

– Man kojų šaulys peršovė. Labai skauda, negalėjau greitai atlėkti.

Atsiskyrėlis vėl klausia erelį:

– Ar nesi matęs kur dvylikos brolių juodvarniais lakstančių?

Erelis atsakė:

– Mačiau ir žinau. Jie per dienas juodvarniais lakoja, o naktį žmonėmis kalne gyvena.

♪ Tada atsiskyrėlis davė mergelei dvylika smaigtelių ir liepė, kai lips į kalną, juos vis smaigstyti ir ant jų stotis. Paskui vėl iš apačios traukti ir į viršų smeigti. „Tiktais, – sako jis, – saugokis, kad nė vienas smaigtelis tau iš rankų neiškristų! Jei nors vienas iškris, tai ir nebegalėsi ant kalno užlipti.“ O erelui prisakė: „Tu žiūrėk, kad ji nenukristų ir neužsimuštų!“

Ir išėjo mergelė su ereliu, paplasta lekiančiu. Nuėjo prie kalno. Tas kalnas buvo toks aukštas, net už debesis aukštesnis! Ėmė mergelė savo smaigtelius į kalną smaigstyti ir lipti aukštyn. Smaigstė, smaigstė, kaišiojo, kaišiojo, gal kokį pusvarstį nusmaigstė, būtų jau užlipus, tik vienas smaigtelis iškrito! Bežiūrėdama į krintantį smaigtelį ēmė ir pati kristi. Erelis, tupėdamas pakalnėje, pamatė ją bekrintančią, tuož pakilo nuo žemės, pakapt! su sveikaja koja ją už ryšelio. Vis aukštyn, aukštyn, užnešė labai aukštai, už debesų.